

Hà Nội, ngày 21 tháng 11 năm 2014

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Về việc ban hành Thông tư quy định các giới hạn, tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài

Ngày 20 tháng 11 năm 2014, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước đã ký ban hành Thông tư số 36/2014/TT-NHNN quy định các giới hạn, tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài và có hiệu lực từ ngày 01/02/2015. Theo đó, các văn bản, quy định sau hết hiệu lực thi hành:

- Quyết định số 03/2008/QĐ-NHNN ngày 01/02/2008 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước về cho vay, chiết khấu giấy tờ có giá để đầu tư và kinh doanh chứng khoán;
- Thông tư số 15/2009/TT-NHNN ngày 10/8/2009 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ban hành Quy định về tỷ lệ tối đa của nguồn vốn ngắn hạn được sử dụng để cho vay trung hạn và dài hạn;
- Thông tư số 13/2010/TT-NHNN ngày 20/5/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ban hành Quy định về các tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng;
- Thông tư số 19/2010/TT-NHNN ngày 27/9/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 13/2010/TT-NHNN ngày 20/5/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ban hành Quy định về các tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng;
- Thông tư số 22/2011/TT-NHNN ngày 30/8/2011 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 13/2010/TT-NHNN ngày 20/5/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ban hành Quy định về các tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng;
- Điều 1 Thông tư số 33/2011/TT-NHNN ngày 08/10/2011 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 13/2010/TT-NHNN ngày 20/5/2010 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước ban hành Quy định về các tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của tổ chức tín dụng và quy chế cho vay của tổ chức tín dụng đối với khách hàng ban hành kèm Quyết định số 1627/2001/QĐ-NHNN ngày 31/12/2001 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước;
- Khoản 2 Điều 6 Thông tư số 28/2012/TT-NHNN ngày 03/10/2012 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước quy định về bảo lãnh ngân hàng hết hiệu lực thi hành.

Thông tư số 36/2014/TT-NHNN kế thừa quy định tích cực của Thông tư 15/2009/TT-NHNN, Thông tư 13/2010/TT-NHNN, Thông tư 19/2010/TT-

NHNN sửa đổi, bổ sung Thông tư 13; sửa đổi, bổ sung một số quy định đáp ứng yêu cầu quản lý đối với tổ chức tín dụng (TCTD), chi nhánh ngân hàng nước ngoài (NHNNg) trong quá trình tái cơ cấu cũng như phát triển bền vững của hệ thống các TCTD, phù hợp với thực tế quản lý, quản trị của TCTD, chi nhánh NHNNg. Nội dung của Thông tư số 36/2014/TT-NHNN bao gồm các quy định về giá trị thực của vốn điều lệ, quy định về vốn tự có, giới hạn cấp tín dụng và 05 tỷ lệ bảo đảm an toàn trong hoạt động của TCTD, chi nhánh NHNNg.

Thông tư số 36/2014/TT-NHNN áp dụng đối với tổ chức tín dụng (bao gồm ngân hàng thương mại, ngân hàng hợp tác xã, công ty tài chính, công ty cho thuê tài chính) và chi nhánh ngân hàng nước ngoài.

Thông tư gồm 5 Chương, 32 Điều, cụ thể:

- Chương I: Quy định chung, gồm 5 Điều (Điều 1 đến Điều 5), quy định về phạm vi điều chỉnh; đối tượng áp dụng; giải thích từ ngữ; quy định nội bộ; các yêu cầu về công nghệ thông tin.

- Chương II: Quy định cụ thể, gồm 7 Mục, 16 Điều (từ Điều 6 đến Điều 21), điều quy định nội dung chi tiết về (i) giá trị thực của vốn điều lệ, vốn được cấp và xử lý khi giá trị thực của vốn điều lệ, vốn được cấp giảm thấp hơn mức vốn pháp định; (ii) vốn tự có và tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu; (iii) giới hạn, hạn chế cấp tín dụng; (iv) tỷ lệ khả năng chi trả; (v) tỷ lệ tối đa của nguồn vốn ngắn hạn được sử dụng để cho vay trung hạn và dài hạn; (vi) giới hạn góp vốn, mua cổ phần; (vii) tỷ lệ dư nợ cho vay so với tổng tiền gửi.

- Chương III: Quy định chuyển tiếp, báo cáo, thanh tra, giám sát, xử lý vi phạm, gồm 7 Điều (từ Điều 22 đến Điều 28) quy định nội dung trách nhiệm của TCTD, chi nhánh NHNNg trong thời gian chuyển tiếp đối với tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu, tỷ lệ dư nợ cho vay so với tổng tiền gửi, cấp tín dụng, các khoản góp vốn, mua cổ phần và xử lý sau chuyển tiếp.

- Chương IV: Quy định về trách nhiệm của các đơn vị thuộc NHNN và trách nhiệm của TCTD, chi nhánh NHNNg, gồm 2 Điều (Điều 29 và Điều 30).

- Chương V: Điều khoản thi hành và tổ chức thực hiện, gồm 2 Điều (Điều 31 và Điều 32) quy định nội dung chi tiết về hiệu lực thi hành, các văn bản, quy định hết hiệu lực và tổ chức thực hiện.

Một số nội dung cơ bản mới của Thông tư 36:

- Thứ nhất, bổ sung khái niệm người có liên quan của cá nhân, tổ chức làm căn cứ duy trì, tính toán các giới hạn cấp tín dụng, góp vốn, mua cổ phần, đầu tư của TCTD, chi nhánh NHNNg.

- Thứ hai, bổ sung các yêu cầu về công khai, báo cáo việc cấp tín dụng, góp vốn, mua cổ phần đặc biệt đối với người có liên quan của những đối tượng không được cấp tín dụng, đối tượng hạn chế cấp tín dụng; cập nhật, bổ sung danh sách cổ đông, thành viên quản lý, điều hành, kiểm soát để tăng cường năng lực quản trị, điều hành, kiểm soát rủi ro của TCTD, chi nhánh NHNNg và phục vụ công tác giám sát, thanh tra của NHNN trong hoạt động của TCTD, chi nhánh

NHNg, kiểm soát dòng tiền, hạn chế việc tập trung vốn, sở hữu chéo, thao túng hoặc chi phối thông qua những người có liên quan.

- Thứ ba, bổ sung quy định việc xác định giá trị thực của vốn điều lệ, vốn được cấp và việc xử lý đối với các trường hợp khi giá trị thực của vốn điều lệ, vốn được cấp giảm thấp hơn mức vốn pháp định, làm cơ sở đánh giá năng lực tài chính, vốn chủ sở hữu của TCTD, chi nhánh NHNg, xác định đúng các tỷ lệ bảo đảm an toàn, phục vụ quá trình quản lý, giám sát, tái cơ cấu.

Đồng thời, bổ sung quy định về vốn tự có và tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu đối với chi nhánh ngân hàng nước ngoài theo quy định của Luật các TCTD. Các cấu phần vốn, phương pháp và cách tính, duy trì tỷ lệ này được quy định cụ thể, chi tiết, thành phụ lục để dễ thực hiện, giám sát, kiểm tra, thanh tra. Đặc biệt, đối với chi nhánh NHNg, các cấu phần vốn có tính tới đặc thù của chi nhánh là đơn vị phụ thuộc của TCTD nước ngoài.

Đặc biệt, hệ số rủi ro đối với các khoản phải đòi cho vay kinh doanh bất động sản và chứng khoán được điều chỉnh từ 250% theo quy định tại Thông tư 13 xuống còn 150% (là mức thấp nhất theo thông lệ) nhằm góp phần tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy thị trường bất động sản, chứng khoán phát triển.

- Thứ tư, sửa đổi, bổ sung quy định về tỷ lệ dự trữ thanh khoản, hoàn thiện quy định tỷ lệ khả năng chi trả đối với những tài sản có tính thanh khoản cao. Tỷ lệ quy định cụ thể đối với từng loại hình TCTD, phù hợp với phạm vi, tính chất hoạt động của từng loại hình TCTD.

- Thứ năm, tỷ lệ tối đa nguồn vốn ngắn hạn được sử dụng để cho vay trung hạn, dài hạn được quy định đối với từng loại hình TCTD, phù hợp với phạm vi, tính chất hoạt động của từng loại hình TCTD, thúc đẩy tăng trưởng tín dụng, lành mạnh gắn với an toàn thanh khoản. Bổ sung quy định tỷ lệ về việc đầu tư, mua trái phiếu chính phủ của từng loại hình TCTD nhằm đáp ứng nhu cầu đầu tư giấy tờ có tính thanh khoản cao, bảo đảm an toàn thanh khoản, chi trả của TCTD, chi nhánh NHNg, đồng thời thực hiện phối hợp chặt chẽ giữa chính sách tiền tệ và chính sách tài khóa, bảo đảm an ninh tiền tệ.

- Thứ sáu, bổ sung một số quy định về điều kiện, giới hạn góp vốn, mua cổ phần giữa các công ty con, công ty liên kết, công ty kiểm soát của ngân hàng thương mại, công ty tài chính; việc NHTM mua, nắm giữ cổ phiếu của TCTD khác nhằm phòng ngừa, kiểm soát, hạn chế tình trạng sở hữu chéo, đầu tư chéo, cạnh tranh không lành mạnh trong hệ thống ngân hàng.

- Thứ bảy, bổ sung các quy định về việc cấp tín dụng để đầu tư, kinh doanh cổ phiếu so với vốn điều lệ, vốn được cấp của TCTD, chi nhánh NHNg nhằm hạn chế rủi ro cho TCTD, chi nhánh NHNg và góp phần cho thị trường chứng khoán hoạt động ổn định, lành mạnh.

- Thứ tám, bổ sung quy định về tỷ lệ tối đa dư nợ cho vay so với tổng tiền gửi để hỗ trợ bảo đảm an toàn thanh khoản, khả năng chi trả của TCTD. Tương tự như tỷ lệ tối đa nguồn vốn ngắn hạn được sử dụng để cho vay trung, dài hạn, tỷ lệ này được quy định phù hợp với từng loại hình TCTD, tạo điều cho TCTD, chi nhánh NHNg tiếp tục đẩy mạnh tăng trưởng tín dụng cho nền kinh tế, hỗ trợ doanh nghiệp nhưng vẫn bảo đảm an toàn trong hoạt động.

- Cuối cùng, các quy định chuyển tiếp trên nguyên tắc không hồi tố, không tác động đến những hoạt động của TCTD, chi nhánh NHNg đã thực hiện trước ngày thông tư, đồng thời quy định thời gian tối đa để các TCTD, chi nhánh NHNg điều chỉnh và thực hiện đầy đủ các quy định tại Thông tư.

Việc ban hành Thông tư số 36/2014/TT-NHNN là nhằm hướng dẫn Luật các TCTD năm 2010, đồng thời tạo cơ sở pháp lý thực hiện thành công mục tiêu, giải pháp tái cơ cấu, xử lý nợ xấu đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 254/QĐ-TTg ngày 01/3/2012 và Quyết định số 843/QĐ-TTg ngày 31/5/2013. Thông tư số 36/2014/TT-NHNN tạo nên những chuẩn mực về quản trị, an toàn hoạt động ngân hàng mới phù hợp hơn với thông lệ quốc tế, đáp ứng yêu cầu quản lý, giám sát hệ thống ngân hàng trong giai đoạn phát triển mới để từng bước đưa hệ thống ngân hàng hoạt động an toàn, lành mạnh và hiệu quả hơn, góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. 

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM